

Türk Tıp Öğrencileri Birliği GÖRÜŞ BİLDİRİSİ

İklim Değişikliği

Türk Tıp Öğrencileri Birliği 2019 Genel Kurulu, Afyonkarahisar, Türkiye

Kabul Ediliş Tarihi: 12/05/2019

Geçerlilik Tarihi: 12/05/2024

Özet

Türk Tıp Öğrencileri Birliği, 21. yüzyıl için en büyük küresel tehditlerden biri olan iklim değişikliğini ülkemizde tedbir alınması gereken önemli halk sağlığı sorunlarından biri olarak tanır. Bu konuda farkındalık oluşturulması ve bu olumsuz sonuçlara karşı mücadele edilmesi gerektiğini beyan eder.

Giriş

1800'lü yıllardan sonra Batı dünyasında başlayan ve sonrasında bütün dünyayı etkisi altına alan sanayileşme beraberinde havada, yeryüzünde ve yerüstünde çok büyük kirliliğe sebep olmuştur, ekolojik denge tamiri zor şekilde bozulmuştur. Sera gazlarının ve kloroflorokarbon gazlarının yoğun şekilde havaya salınması ozon tabakasını inceltmiş, güneşten gelen ışınlar bu incelen tabakadan dünyamızı daha fazla ısıtmış, buna sera gazlarının artmasını da ekleyince dünya ekolojisinde yoğun bir ısınma ortaya çıkmış, bu durum da canlı davranışlarında değişikliklere yol açmıştır. Bazı bölgelerde kuraklık ortaya çıkarken bazı bölgelerde de aşırı yağışlar görülmeye başlanmıştır. Bu durum beraberinde farklı tür hastalık etkenleri ve hastalıklar, ani ortaya çıkabilecek salgın hastalıklar, aşırı sıcak hava dalgalarına maruziyet gibi riskleri de getirmektedir.[1]

İklimin değişmesi insan üzerinde doğrudan (sıcak hava, hava kirliliği gibi) veya dolaylı etkileri (su kıtlığı, göç gibi) ile yaşamak için gerekli su, besin zincirini ve yaşam ortamını bozarak sağlığı olumsuz etkilemektedir. İklim değişikliği temiz suya ulaşım, temiz hava, sosyal yapının sürdürülmesi, güvenli barınma ve gıda güvenliği üzerinde örseleyici etki göstermektedir. Hastalık taşıyan vektör dağılımının değişmesi ile enfeksiyon hastalıklarında (sıtma, kırmızı kongo kanamalı ateşi, dengue ateşi gibi), ishalleri hastalıklarda, aşırı hava olaylarında ve hava kirliliğine bağlı hastalık ve ölüm sayılarında artışlar gözlemlenmektedir.[2]

T. C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu (Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı) tarafından 2015 yılında hazırlanan ve bastırılan "İklim Değişikliğinin Sağlık Üzerine Olumsuz

Etkilerinin Azaltılması Ulusal Programı ve Eylem Planı”nda sivil toplum kuruluşlarına ve üniversitelere önemli bir rol düşmektedir.

Ana Metin

Bizler Türk Tıp Öğrencileri Birliği olarak iklim değişikliğinin bir halk sağlığı sorunu olduğunu ve özellikle çevre sağlığı, su yönetimi, hava kirliliği gibi konuların iklim değişikliğini etkilediğini kabul etmekteyiz.

Tüm bu sebeplerle Türk Tıp Öğrencileri Birliği, iklim değişikliğinin olumsuz sağlık sonuçlarının önlenmesi ve iklim değişikliği ile mücadele adına

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti’ni ve devlet yetkililerini,

- İklim değişikliğinin sağlık üzerine olumsuz etkilerini azaltıcı, çevre sağlığını koruyucu, su, gıda ve enerji israfını önleyici ve tasarrufa teşvik edici olmaya ve bu doğrultuda yapılan çalışmaları desteklemeye,
- Yapılacak her türlü çalışmada birleştirici ve bütünleştirici olarak başrol oynamaya,
- Halkın katılımını sağlayacak çalışmalar gerçekleştirmeye ve politikalar üretmeye,
- Yenilenebilir enerjiye yönelik çalışmaları desteklemeye,
- Ormansızlaşmayı önlemeye,
- Acil durumların olası olumsuz etkilerini azaltmak için erken uyarı sistemlerini artırmaya yönelik çalışmalar yapmaya,
- Acil durum ve afet yönetimi, iklim değişikliği ile mücadele, çevre sağlığı, su yönetimi konuları ile ilgili sivil toplum kuruluşlarına ve halka gerekli eğitimleri vermeye,
- İklim değişikliğinin olumsuz etkileri ve çevre sağlığı konularında halk ile şeffaf bilgi paylaşımı yapmaya,
- Yukarıda bahsedilen maddeler ile ilgili olumlu, destekleyici, sürdürülebilir yaklaşımlar sergileyip bu yönde politikalar üretici olmaya,

Sivil Toplum Kuruluşlarını,

- İklim değişikliğinin sağlık üzerine olumsuz etkilerini kabul edip bu çerçevede çalışmalar yapmaya,
- İklim değişikliği, çevre sağlığı, su, gıda ve enerji tasarrufu konularında çalışmalar ve projeler gerçekleştirmeye,
- Birleştirici, bütünleştirici, destekleyici yaklaşımlar sergilemeye,
- Halkın katılımını sağlamak için çalışmalar yürütmeye,

Üniversite ve fakülteleri,

Türk

Tıp Öğrencileri

Birliği

Turkish Medical Students' Association

/turkmsic.net

/turkmsic

- Tıp eğitimi müfredatında iklim değişikliği, çevre sağlığı ve su yönetimi konularına gereken ağırlığın verilmesine,
- İklim değişikliği ve çevre sağlığı ile ilgili çeşitli etkinlik, sempozyum, konferans ve çalıştaylar düzenlemeye,
- Su, gıda ve enerji tasarrufunu artırıcı çalışmalar yapmaya, yenilenebilir enerji kullanmaya ve bu yönde yatırımlar yapmaya,
- Etkinlik ve çalışma yapmak, proje gerçekleştirmek isteyen yerellerimize ve tıp öğrencilerine her türlü desteği vermeye,

Türk Tıp Öğrencileri Birliği Yerel Birliklerini,

- Çevre dostu, yeşil politikaları benimsemeye
- İklim değişikliği ve çevre sağlığı ile ilgili etkinlik, eğitim ve çalıştaylar düzenlemeye, projeler üretmeye, projeler içerisinde yer almaya,
- Yukarıda bahsedilen konular dahilinde akran eğitimine önem vermeye,
- Gerçekleştirecekleri her türlü etkinlikte, çevre dostu, geri dönüştürülebilir materyaller kullanmaya,
- Karbon ayak izi sıfır olan etkinlikler gerçekleştirmek için çaba sarf etmeye,
- Gerçekleştirdikleri etkinliklerde oluşan atıkları geri dönüşüme göndermeye,
- "Sıfır Atık" politikasını benimsemeye, bu bağlamda, uygun durumlarda kağıt ve sarf malzemeleri yerine teknolojiyi kullanmaya,
- Yapılacak etkinliklerde yeşil politikaları benimsemiş dış paydaşlar ile çalışmaya,
- Konaklamalı etkinliklerde yeşil politikaları benimsemiş oteller, kurum ve kuruluşlar ile anlaşmaya,
- Fakülte, hastane ve üniversitelerini çevre dostu politikaları uygulamaya teşvik edecek çalışmalar yapmaya,
- Halkın katılımını sağlamayı artırıcı yönde etkinlik ve çalışmalar yapmaya,

Tıp Öğrencilerini,

- İklim değişikliğinin sağlık üzerine olumsuz etkilerinin farkında ve bilincinde olmaya,
- İnsan hayatı için kritik öneme sahip olan suyu tasarruflu kullanmaya ve diğer öğrencileri buna teşvik edecek çalışmalar yapmaya,
- Ana ve ara öğünlerde gıda israfı yapmamaya ve israfı önleyecek çalışmalar yapmaya,
- Enerjiyi tasarruflu kullanmaya ve yenilenebilir enerjiyi teşvik edici çalışmalar yapmaya,
- Katılacakları yerel, bölgesel ve ulusal etkinliklerde israfı ve atık oluşumunu önlemek amacıyla kendi bardak ve termoslarını yanlarında bulundurmaya,

- Plastik pipet ve karıştırıcı kullanmamaya,
- Plastik poşet yerine bez çanta kullanmaya,
- Sağlıklı yaşama hakkı kapsamında çevre sağlığı konularında savunuculuk yapmaya

davet etmekteyiz.

Bizler, geleceğin hekimleri olarak, bu süreçte çok önemli bir konuma sahip olduğumuz farkındayız. Bu sebeple Türk Tıp Öğrencileri Birliği olarak yetkili kurum, kuruluş, tıp fakülteleri ve üniversiteleri yukarıda bahsedilen konularda farkında olmaya, çalışma ve projeler gerçekleştirmeye, hızlı bir şekilde somut adımlar atmaya ve bu doğrultuda sorumluluk almaya çağırıyoruz.

Kaynakça

- 1) https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/cevre-sagligi/2-ced/iklim-degisikligi/Iklim_Degisikligi_Eylem_Plani.pdf
- 2) <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/276405/9789241514972-eng.pdf?ua=1>
- 3) https://www.tbmm.gov.tr/anayasa/anayasa_2011.pdf (Madde 56)